

Αθήνα, 12.07.2024

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:

- 1) Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- 2) Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης
- 3) Εσωτερικών

Θέμα: «Μέτρα αντιμετώπισης της διάβρωσης των ακτών στο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης: Ακτομηχανικές επεμβάσεις στο Ελληνικό ως "πρότυπο" αντιμετώπισης της διάβρωσης των ακτών;»

Στις 13.06.2024 πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των μελών της Μόνιμης Επιτροπής Περιφερειών για την «Διάβρωση ακτών – Μέθοδοι αντιμετώπισης – Θεσμικό πλαίσιο».

Η διάβρωση των ακτών στη Μεσόγειο και στη χώρα μας, όπως παρουσίασαν οι επιστήμονες και εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων που συμμετείχαν στη συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής, οφείλεται σε φυσικούς, αλλά κυρίως σε ανθρωπογενείς παράγοντες. Στους δεύτερους εμπίπτουν η οικιστική ανάπτυξη, τα έργα υποδομών λιμένων/αναψυχής και ιδιωτικής χρήσης, η μείωση των φερτών υλικών από ποτάμια και χειμάρρους λόγω φραγμάτων και διευθετήσεων κ.α. Ενώ στους πρώτους εμπίπτουν η λόγω ξηρασίας μείωση της παροχής και στερεοπαροχής ποταμών και χειμάρρων, η ανύψωση της στάθμης της θάλασσας, αλλά και η αλλαγή του συστήματος ανέμων, των θαλασσίων ρευμάτων, των κυματισμών και της έντασης καταιγίδων κ.α. Παράγοντες οι οποίοι επηρεάζονται και μεταβάλλονται από την κλιματική αλλαγή.

Στη συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής επισημάνθηκε επίσης ότι, σημαντική είναι η διάβρωση των ακτών που προκαλείται από κακό ή ελλιπή σχεδιασμό λιμενικών έργων ή/και έργων υποδομής και τουριστικών εγκαταστάσεων που κατασκευάζονται στην παράκτια ζώνη.

Επίσης ότι είναι αναγκαία η δημιουργία χάρτη επικινδυνότητας και η σήμανση των παράκτιων περιοχών με μεγάλη ευαλωτότητα. Μια διαδικασία που απαιτεί την εμπλοκή ομάδας διαφορετικών επιστημονικών ειδικοτήτων (μηχανικών, γεωτεχνικών, οικολόγων, ωκεανογράφων, οικονομολόγων κ.α.) ώστε να συμπεριλαμβάνονται στους χάρτες αυτούς όλες οι αναγκαίες παράμετροι της ευαλωτότητας της παράκτιας ζώνης που διαβρώνεται ή απειλείται με διάβρωση.

Στα «αξιοπερίεργα» της συνεδρίασης της Μόνιμης Επιτροπής εντάσσονται:

1. η στάση του ΤΕΕ και η δήλωση του κ. Στασινού ότι θα εκπονήσει το σχέδιο νόμου για τη διάβρωση των ακτών μέσα σε ένα μήνα(!). Εκτός και αν ο υπερβάλλων ζήλος του κ. Στασινού οφείλεται μάλλον στο γεγονός ότι θέλει να εξυπηρετήσει (όπως και η κυβέρνηση) συμφέροντα ξενοδοχειακών μονάδων που θέλουν να αποκτήσουν αμμουδιές. Να επεκταθεί δηλαδή ο χώρος που θα μπορούν να δημιουργηθούν μονάδες προς εκμετάλλευση.
2. Η υπερπροβολή από ορισμένους εκ των συμμετεχόντων της μεθόδου αναπλήρωσης (με δάνεια αμμώδη εδαφικά υλικά) των ακτών ως σχεδόν της μόνης μεθοδολογίας για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών.

Η 1^η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) που έχει εγκριθεί (αρθρ. 45, Ν.4414/2016, ΦΕΚ 149 Α'/9-8-2016), στην Ενότητα 4.7 «Παράκτιες Ζώνες» αναφέρει:

Η άμεση υιοθέτηση και εφαρμογή της ΕΣΠΚΑ είναι απαραίτητη για τη μείωση των επιπτώσεων της ΑΣΘ. Οι βασικοί πυλώνες ενός τέτοιου ολοκληρωμένου σχεδίου είναι:

- α) η προσπάθεια κατάρτισης ακτολογίου*
- β) ο καθορισμός ζωνών επικινδυνότητας (υψηλού, μεσαίου και χαμηλού κινδύνου) ανάλογα με το χαρακτήρα κάθε παράκτιας περιοχής*
- γ) η εκτίμηση των κινδύνων και επιπτώσεων της κλιματικής μεταβολής κατά τομέα και*
- δ) η θέσπιση ενός μηχανισμού συνεχούς παρακολούθησης των παράκτιων περιοχών ανά περιφέρεια.*

....

Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό να εξεταστεί η εφαρμογή Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιας Ζώνης βάσει των αρχών και των κατευθύνσεων του ομώνυμου Πρωτοκόλλου ICZM (Integrated Coastal Zone Management) της Σύμβασης της Βαρκελώνης.

Θέματα τα οποία δεν φαίνεται να έχουν απασχολήσει την Κυβέρνηση, παρά την συνεχή φραστική επίκληση τόσο εκ μέρους του Πρωθυπουργού όσο και άλλων Κυβερνητικών στελεχών της «κλιματικής κρίσης», όρος που χρησιμοποιείται στη θέση του επίσης συχνά επικαλούμενου όρου της «θεομηνίας», για να αιτιολογήσει την ανυπαρξία κυβερνητικών παρεμβάσεων, δράσεων και έργων για την αντιμετώπιση των σχετικών προβλημάτων που απορρέουν από την μη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα δε, αναφορικά με το θέμα της εφαρμογής των κατευθύνσεων της Σύμβασης της Βαρκελώνης, η Κυβέρνηση όχι μόνον δεν προχώρησε στην εφαρμογή της, αλλά αντίθετα, με τον πρόσφατο νόμο περί αιγιαλού κατάργησε το, ήδη ανεπαρκές σε καιρό κλιματικής κρίσης, ελάχιστο όριο προστασίας των 30 μέτρων παραλίας, δηλαδή της αδόμητης ζώνης από το όριο του αιγιαλού!

Επίσης, ακούγεται έντονα ότι η θυγατρική εταιρία της Μάρριος (έδρα Νέα Υόρκη) που έχει αναλάβει την ανέγερση του ξενοδοχείου της μαρίνας στο χώρο του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού- Αγίου Κοσμά, συνεργαζόμενη με την ΤΕΜΕΣ του κ. Κωνσταντακόπουλου, επιθυμεί διακαώς να κατασκευάσει και αμμουδιά/παραλία μπροστά, για να αυξήσει την αξία του ξενοδοχείου. Σε κάθε περίπτωση είναι πάρα πολύ σημαντικό τέτοια (και άλλα παρόμοια) σχέδια που βάζουν σε κίνδυνο τις ακτογραμμές, όχι μόνο εκεί που γίνεται η επέμβαση αλλά και σε άλλες γειτονικές παράκτιες περιοχές, εξαιτίας της αλλαγής του φυσικού περιβάλλοντος, να περάσουν από κατάλληλους και αδιάβλητους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Για αυτό και πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στο είδος των επιτροπών

που θα συσταθούν - πρέπει να είναι εντελώς ανεξάρτητες αρχές και με συμμετοχή ευρείας γκάμας επιστημόνων.

Ενόψει των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Πώς σκέφτεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το υφιστάμενο πρόβλημα της διάβρωσης των ακτών που θα επιδεινωθεί λόγω κλιματικής αλλαγής.
2. Γιατί δεν έχουν υλοποιηθεί έως σήμερα όσα προβλέπονται στην ΕΣΠΚΑ για τη διάβρωση των ακτών (ακτολόγιο, χάρτες επικινδυνότητας, ολοκληρωμένη διαχείριση κλπ). Ποιος είναι ο προγραμματισμός των αρμόδιων υπουργείων για τα θέματα αυτά; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης; Έχουν εξασφαλιστεί οι απαραίτητες χρηματοδοτήσεις
3. Έχουν ολοκληρωθεί τα Περιφερειακά Σχέδια Αντιμετώπισης της Κλιματικής Αλλαγής (ΠεΣΠΚΑ); Ποια μέτρα αναφορικά με τη διάβρωση των ακτών προβλέπονται στα ΠεΣΠΚΑ; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης; Έχει εξασφαλιστεί η απαραίτητη χρηματοδότηση;;
4. Σχεδιάζει να αναθέσει στο ΤΕΕ σχέδιο για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών;
5. προκρίνει η Κυβέρνηση τη μέθοδο της ανάπλασης των ακτών ως τη μόνη λύση για την αντιμετώπιση της διάβρωσης;
6. Η ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Περιφερειών της Βουλής, η «προκλητική» διαθεσιμότητα του ΤΕΕ για τη σύνταξη του σχετικού νομοσχεδίου σε ένα μήνα συνδέεται με τα σχέδια της θυγατρικής εταιρίας της Μάρριος να κατασκευάσει και αμμουδιά/παραλία μπροστά από το ξενοδοχείο της μαρίνας στο Ελληνικό;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Τζούφη Μερóπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φωτίου Θεανώ